

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА БІЗНЕС-ЕКОНОМІКИ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан фізико-математичного
факультету

Каленик М. В.

« 24 » Вересня 2020 року

ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА БІЗНЕС

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 051 Економіка

освітня-програма/програми освітньо-професійна програма Економіка
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціалізація Економіка готельно-ресторанного бізнесу

мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією фізико-математичного
факультету

« 23 » Вересня 2020 р.

Голова О.О.
Одінцова О.О., к.фіз.-мат.наук, доц.

Суми – 2020

Розробник:

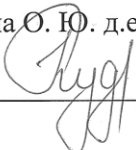
Ковтун Г. І., старший викладач кафедри бізнес-економіки та адміністрування Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри бізнес-економіки та адміністрування Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Протокол № 1 від 15 вересня 2020 р.

Завідувач кафедри

Кудріна О. Ю. д.е.н., професор кафедри бізнес-економіки та адміністрування



Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Освітній рівень: «бакалавр»	Цикл професійної підготовки, обов'язкова	
		Рік підготовки:	
2020–2021-й		-й	
Семестр			
1-й		-й	
Лекції			
20 год.		год.	
Практичні, семінарські			
20 год.		год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
48 год.		год.	
Консультації:			
2 год.	год.		
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин – 90			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни «Підприємництво та бізнес»

Метою вивчення навчальної дисципліни «Підприємництво та бізнес» є формування теоретичних знань з теорії підприємництва та бізнесу, формування економічного мислення; набуття здобувачами вищої освіти компетенцій щодо створення сучасного бізнесу, його організаційно-правових форм, фінансового забезпечення та управління ризиком в бізнесі, ділової етики в управлінні бізнесом.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Підприємництво та бізнес» є:

- формування у здобувачів вищої освіти знань щодо сутності підприємництва та особливостей бізнесу;
- набуття навичок розроблення комерційної ідеї та оцінювання їх ефективності;
- набуття навичок обґрунтування вибору певного виду підприємницької діяльності і обрахування витрат при створенні фірми, організаційної форми підприємництва, організації створення підприємства;
- формування знань щодо методології розроблення бізнес-плану, стратегії та інноваційних процесів розвитку бізнесу;
- набуття навичок складання засновницьких документів для реєстрації суб'єктів підприємництва;
- набуття навичок діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

В рамках дисципліни враховано **галузевий та регіональний аспект**, зокрема через аналіз кейсів готельно-ресторанного бізнесу та статистичних даних Сумської області.

У результаті засвоєння навчального матеріалу «Підприємництво та бізнес» здобувач вищої освіти повинен володіти:

інтегральною компетентністю:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми в економічній сфері які характеризується комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальними компетентностями:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та

необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

спеціальними (фаховими) компетентностями:

СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудоових відносин.

СК 9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

СК 15. Здатність аналізувати особливості функціонування готельно-ресторанного бізнесу.

СК 16. Здатність обґрунтовувати пропозиції з удосконалення бізнес-процесів готельно-ресторанного бізнесу.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Підприємництво та бізнес» є складовою циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей освітнього ступеня «бакалавр», є основою для опанування спеціальних економічних, фінансових та облікових дисциплін, що вивчають особливості підприємницької діяльності, цінні папери, економічний аналіз.

Базовими для вивчення курсу «Підприємництво та бізнес» є дисципліни економічного циклу, такі як «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Мікроекономіка», «Мікроекономіка».

Навчальна дисципліна «Підприємництво та бізнес» слугує теоретичною й методологічною основою для вивчення ряду прикладних економічних дисциплін, як «Облік, оподаткування та аудит», «Аналіз господарської діяльності» тощо.

Крім того, вивчення даної дисципліни логічно та структурно пов'язано з історією України, філософією.

3. Результати навчання за дисципліною

Знання	ПРЗ 4	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
Уміння	ПРУ 6	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
	ПРУ 13	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти
A	Здобувач вищої освіти має системні, бездоганні знання матеріалу з навчальної дисципліни «Підприємництво та бізнес»; демонструє здатність до порівняльного аналізу різних теорій, концепцій та логічних висновків та узагальнень; здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; використовує фактичні та статистичні дані, що potwierджують тези відповіді на питання; демонструє знання законодавчих актів України, інструкцій, підручників, посібників; володіє навичками розв'язання практичних завдань, отримує правильний арифметичний результат, логічно та теоретично обґрунтовує виконані розрахунки.
B	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом з навчальної дисципліни «Підприємництво та бізнес»; вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації, чітко тлумачить економічні поняття, формулює закони, нормативні документи, може самостійно опрацювати матеріал, практичне завдання розв'язує правильно, але надає неповне теоретичне обґрунтування; виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.

C	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює суспільні події в державі й за кордоном, вміє аналізувати, робити висновки до економічних розрахунків; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, однак із деякими неточностями у розкритті змісту питань, студент допускає незначні помилки у формулюванні термінів і категорій, використанні цифрового матеріалу, що в цілому не призводить до викривлення сутності; практичне завдання розв'язує правильно, але надане поверхове теоретичне обґрунтування, або хід розв'язання правильний, теоретичне обґрунтування зроблене, але є арифметична помилка у розрахунках.
D	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу з навчальної дисципліни «Підприємництво та бізнес», поверхнево аналізує події, економічні ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою, самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами
E	Здобувач вищої освіти демонструє оволодіння тільки основною частиною програмного матеріалу з навчальної дисципліни «Підприємництво та бізнес», у розкритті змісту макроекономічних категорій допускає неточності й помилки; здобувач вищої освіти здатний відтворити суть категорій відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, у нього виникають труднощі при аналізі процесів та явищ на макрорівні. Здобувач вищої освіти допускає суттєві помилки при вирішенні практичних завдань, він здатний провести економічні розрахунки за зразком, неспроможний дати пояснення виконаних розрахунків; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
FX	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі побутових знань і навичок; у розкритті змісту макроекономічних категорій допускає неправильні відповіді або зовсім не відповідає на питання. У відповіді на питання відсутні необхідні докази та аргументи. Здобувач вищої освіти виявляє окремі спроби виконання задач, його дії мають репродуктивний характер, за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом; зроблені висновки не відповідають загально визначеним, є помилковими.
F	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні», може самостійно знайти в підручнику відповідь. Здобувач вищої освіти зовсім не розв'язує задачі або розв'язує їх неправильно.

**Розподіл балів, що отримують здобувачі вищої освіти,
за розділами та видами діяльності**

Поточний контроль		Поточний контроль*	Контроль самостійної роботи
	Тема 1	7	3
	Тема 2	7	3
	Тема 3	7	3
	Тема 4	7	3
	Тема 5	7	3
	Тема 6	7	3
	Тема 7	7	3
	Тема 8	7	3
	Тема 9	7	3
	Тема 10	7	3
Разом за темами		70	
Контроль самостійної роботи			30
Загальна сума			100

*Поточний контроль складається з оцінювання:

- усної відповіді – 1 бал;
- виконання тестового завдання – 4 бали;
- виконання практичних завдань – 2 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Важливим елементом навчального процесу при вивченні дисципліни «Підприємництво та бізнес» є **поточний та підсумковий контроль** рівня знань здобувачів вищої освіти, що свідчить про засвоєння вивченого матеріалу, рівень підготовки здобувачів вищої освіти для виконання передбачених завдань. Контроль знань дозволяє оцінювати та вимірювати здобуті здобувачами вищої освіти в процесі навчання знання, уміння та навички, відіграє важливу роль у забезпеченні належного рівня підготовки фахівців.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- систематичність роботи на семінарських (практичних) заняттях;
- активність роботи на семінарських заняттях;
- виконання практичних завдань;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- підготовка, написання та презентація реферату;
- виконання контрольних завдань.

Поточний контроль здійснюється шляхом опитування здобувачів вищої освіти, прийняття виконаних завдань та робіт на практичних заняттях, обговорення доповідей (виступів) за темами семінарських занять та рефератами, проведення контрольних робіт.

Поточний контроль здійснюється у двох формах:

- контроль систематичності та активності роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру при вивченні програмного матеріалу дисципліни;
- проміжний контроль.

Систематичність та активність роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру контролюється за такими напрямками: регулярність відвідування семінарських занять; виступи на семінарських заняттях; участь у обговоренні питань відповідної теми; відповіді на запитання викладача; результативність експрес-тестування та експрес-опитування; підготовка аналітичних оглядів та рефератів з окремих питань; участь у студентських конференціях, олімпіадах, конкурсах за напрямками, що відповідають тематичній спрямованості дисципліни.

Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення контрольних робіт та ректорської контрольної роботи. Завдання для проміжного контролю комплектуються з теоретичних питань, задач та тестів з відповідних тем.

Контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни передбачається на основі застосування наступних форм:

- перевірка конспектів лекцій за темами курсу, що виносяться на самостійне опрацювання;

- перевірка завдань, що самостійно виконуються здобувачами вищої освіти при підготовці до семінарських та практичних занять;
- перевірка повноти розкриття теми реферату;
- проведення тестування, виконання розрахункових завдань за темами навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Оцінювання видів поточної та підсумкової роботи здобувачів вищої освіти здійснюється за бальною шкалою в залежності від рівня знань.

Зазначені форми контролю тісно взаємопов'язані та здійснюються таким чином, щоб стимулювати ефективну роботу здобувачів вищої освіти протягом семестру та забезпечити об'єктивне оцінювання їх знань.

За результатами оцінювання засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу та виконання практичного завдання визначається рівень засвоєння програмного матеріалу та виставляється диференційована підсумкова оцінка за бальною шкалою, що характеризує успішність здобувачів вищої освіти.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Соціально-економічна природа підприємництва

Історичний розвиток поняття «підприємництво».

Сутність підприємницької діяльності. Підприємництво як елемент бізнесу і тип господарювання. Функції та принципи підприємництва.

Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Суб'єкти та обмеження підприємницької діяльності. Закон України «Про підприємництво». Ліцензування підприємницької діяльності.

Поняття підприємницького середовища та його складові елементи.

Рушійні сили підприємництва. Економічна свобода і підприємництво. Економічна свобода – основна умова розвитку бізнесу.

Розвиток економічного мислення як основи зростання підприємницької активності населення.

Тема 2. Поняття і сутність бізнесу

Економічна природа бізнесу. Родові ознаки бізнесу. Бізнес і підприємництво. Спільне та відмінне у поняттях «підприємництво» та «бізнес». Роль бізнесу в ринковій економіці.

Визначення бізнесу. Концепції бізнесу. Рушійні сили бізнесу. Створення початкового капіталу у бізнесі та його використання. Функції та принципи бізнесу. Суб'єкти та об'єкти бізнесу.

Елементи системи бізнесу. Стратегія і тактика бізнесу.

Обмеження у здійсненні бізнесу. Поняття бізнес-середовища та його складові елементи.

Тема 3. Організація суб'єкта підприємницької діяльності в Україні

Принципи та умови організації підприємницького бізнесу. Обмеження в здійсненні бізнесу.

Підприємство як організаційна структура бізнесу. Підприємство: сутність, ознаки, види. Організаційно-правові форми підприємств.

Основні форми бізнесу та їх класифікація. Малий бізнес. Партнерство. Корпоративне підприємництво.

Способи входження в бізнес. Об'єднання підприємств та господарські товариства. Відповідальність суб'єктів підприємництва.

Відродження підприємництва в 80-90 роки ХХ століття. Труднощі та бар'єри на шляху розвитку вітчизняного підприємництва. Криміналізація бізнесу і «тіньовий бізнес» як основні проблеми розвитку підприємництва в економіці України.

Законодавчі основи підприємницької діяльності в Україні.

Тема 4. Механізм створення суб'єктів підприємницької діяльності

Підприємницька ідея. Елементи та джерела бізнес-ідей. Методи пошуку бізнес-ідей. Генерування ідей бізнесу. Обґрунтування бізнес-ідей.

Розробка концепції бізнесу. Фактори, які пов'язані з провалами реалізації бізнес-ідей.

Вибір типу підприємства та обґрунтування цілей підприємницької діяльності. Припинення діяльності підприємницьких структур.

Тема 5. Бізнес-план і його роль у становленні та розвитку суб'єкта підприємництва

Об'єктивна необхідність планування підприємницької діяльності в умовах ринкової економіки. Сутність і значення бізнес-планування на підприємстві. Організація процесу бізнес-планування на підприємстві.

Бізнес-план як інструмент планування підприємницької діяльності: сутність, види, функції. Послідовність розробки бізнес-плану. Типова структура бізнес-плану та зміст розділів бізнес плану. Титульний лист, зміст, меморандум конфіденційності, резюме бізнес плану.

Загальні рекомендації щодо складання бізнес-плану.

Тема 6. Державна реєстрація суб'єктів господарювання

Суть, мета та принципи державної реєстрації суб'єктів бізнесу. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. Суб'єкти державної реєстрації.

Порядок та термін державної реєстрації індивідуальних підприємців. Перелік документів, необхідних для реєстрації підприємця. Електронний цифровий підпис. Вимоги до документів, що подаються для державної реєстрації.

Порядок та термін державної реєстрації юридичних осіб. Перелік документів, необхідних для реєстрації юридичних осіб. Вимоги до найменування юридичної особи.

Установчі документи юридичних осіб. Суть та зміст статуту та установчого договору. Процес укладання засновницьких документів.

Створення статутного фонду. Статутний капітал господарського товариства.

Тема 7. Етика бізнесу

Ділова етика як основа побудови ефективних комерційних зв'язків. Основні принципи ділової етики. Складнощі формування нової ділової етики сучасної України.

Професійна культура бізнесової діяльності. Положення етики ділового спілкування підприємця. Невербальні засоби спілкування. Дотримання етикету підприємця, тактика переговорного процесу. Спілкування як процес взаємодії громадських суб'єктів. Сучасні погляди на місце етики в діловому спілкуванні. Сучасний службовий етикет.

Категорії етики та моральні норми. Етичні норми, принципи і характер ділового спілкування. Основні етичні категорії, їх абстрактність і відносність.

Культура публічного виступу.

Етика та етикет у ділових міжнародних відносинах бізнесменів.

Тема 8. Державне регулювання бізнесу

Необхідність державного регулювання бізнесу. Механізм регулювання бізнесу. Державна підтримка розвитку бізнесу в Україні.

Господарський кодекс України. Комплексні методи державного регулювання економіки. Регулювання зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності. Підтримка малого підприємництва. Державне регулювання відносин власності. Інституціональні засади державної підтримки підприємництва. Фінансові важелі державної підприємницької політики. Економічні функції податків. Співвідношення між ринковим механізмом і державним регулюванням.

Тема 9. Бізнес в Інтернеті

Суть електронного бізнесу та електронної комерції. Види електронної економічної діяльності. Переваги та недоліки електронної комерції.

Моделі електронної комерції.

Основні сфери бізнесу в Інтернеті. Характеристика форм Інтернет-торгівлі товарами; форм надання послуг в Інтернеті; форм здійснення Інтернет-трейдингу; бізнесу на сайтах.

Завдання та компоненти Інтернет-підприємства.

Способи оплати товарів і послуг в Інтернет-магазинах.

Особливості ринкової діяльності Інтернет-проектів.

Тема 10. Підприємницький ризик

Зміст та функції підприємницького ризику. Класифікація підприємницьких ризиків. Визначення ризику у бізнесі.

Управління ризиками в бізнесі. Оцінка ризиків.

Страховання від втрат у бізнесі. Страховання комерційних ризиків.

Шляхи та методи зниження ризику в підприємницькій діяльності.

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	<p>Тема 1. Соціально-економічна природа підприємництва</p> <p>1. Історичний розвиток підприємництва. 2. Суть підприємництва та його функції. 3. Передумови та принципи здійснення підприємницької діяльності. 4. Соціально-економічна роль і значення підприємництва в ринковій економіці.</p>	2	
2	<p>Тема 2. Поняття і сутність бізнесу</p> <p>1. Бізнес в ринковій економіці. 2. Рушійні сили та ознаки бізнесу. 3. Складові системи бізнесу. 4. Власність як основа бізнесу.</p>	2	
3	<p>Тема 3. Організація суб'єкта підприємницької діяльності в Україні</p> <p>1. Підприємство як організаційна структура бізнесу. Підприємство: сутність, ознаки, види. 2. Організаційно-правові форми підприємств. 3. Основні форми бізнесу та їх класифікація. 4. Законодавчі основи підприємницької діяльності в Україні.</p>	2	
4	<p>Тема 4. Механізм створення суб'єктів підприємницької діяльності</p> <p>1. Підприємницька ідея, її джерела та методи пошуку. 2. Розробка концепції бізнесу. Фактори, які пов'язані з провалами реалізації бізнес-ідей. 3. Вибір типу підприємства та обґрунтування цілей підприємницької діяльності. 4. Припинення діяльності підприємницьких структур.</p>	2	
5	<p>Тема 5. Бізнес-план і його роль у становленні та розвитку суб'єкта підприємництва</p> <p>1. Методологія планування підприємницької діяльності. 2. Суть та функції бізнес-плану. 3. Методологія та стадії розробки бізнес-плану. 4. Структура та логіка розробки бізнес-плану.</p>	2	

6	Тема 6. Державна реєстрація суб'єктів господарювання 1. Організація процесу створення і реєстрації нового підприємства. 2. Засновницькі документи та їх підготовка. 3. Основні положення процедури державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. 4. Порядок державної реєстрації фізичної особи-підприємця. 5. Порядок державної реєстрації юридичної особи.	2	
7	Тема 7. Етика бізнесу 1. Загальна характеристика культури і етики підприємництва 2. Принципи ділової етики. 3. Основні етичні напрями підприємництва.	2	
8	Тема 8. Державне регулювання бізнесу 1. Необхідність державного регулювання підприємницької діяльності. 2. Передумови та механізми державного регулювання підприємництва. 3. Підприємництва. 4. Суть державної підтримки підприємництва. 5. Етапи формування державної політики підтримки підприємництва в Україні.	2	
9	Тема 9. Бізнес в Інтернеті 1. Суть електронного бізнесу та електронної комерції. Види електронної економічної діяльності. Моделі електронної комерції. 2. Основні сфери бізнесу в Інтернеті. 3. Інформація, що повинна бути розміщена на сайті Інтернет-компанії. Структура веб-сайта Інтернет-компанії. 4. Способи оплати товарів та послуг через систему Інтернет. 5. Особливості ринкової діяльності Інтернет-проектів.	2	
10	Тема 10. Підприємницький ризик 1. Суть та класифікації ризиків. Визначення ризику у бізнесі. 2. Види підприємницьких ризиків. 3. Способи оцінки підприємницьких ризиків. 4. Шляхи та методи зниження ризику в підприємницькій діяльності.	2	
Разом		20	

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бескровна Л.О. Бізнес-планування підприємства: навч. посіб. / Л. О. Бескровна. – Одеса : ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. – 124 с.
2. Бізнес-планування : навч. посіб. / Т. Г. Васильців, Я. Д. Качмарик, В. І. Блонська, Р. Л. Лупак. К. : Знання, 2013. 173 с.
3. Витвицька, У. Я. Підприємництво і бізнес-культура : конспект лекцій / У. Я. Витвицька, І. Б. Запужляк, І. І. Василик. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. 191 с.
4. Гой І. В. Підприємництво : навч. посіб. / І. В. Гой. К. : ЦУЛ, 2013. 368 с.
5. Дмитрієв І.А. Економіка і бізнес: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, Я.С. Левченко, І.Ю. Шевченко. Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 316 с.
6. Добрава Н.В. Основи бізнесу: навчальний посібник / Добрава Н.В., Осипова М.М. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
7. Зайцева О. О., Болотинюк І. М. Електронний бізнес: навч. посіб. / За наук. ред. Н. В. Морзе. Івано-Франківськ : «Лілея–НВ», 2015. 264 с.
8. Зубок М. І., Рубцов В.С., Яременко С. М. та ін. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: навч. посіб. 2012. 226 с.
9. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. посіб. / Б. М. Андрушків, Л. Я. Малюта. –Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016. 180 с.
10. Кікіб О. М. Теорія бізнесу: навч. посіб. / О. М. Кікіб, К. В. Белоусов. К. : Алерта, 2012. 256 с.
11. Кісь, Г. Р. Електронна комерція : практикум / Г. Р. Кісь. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. 23 с.
12. Ковалев А.И., Карпов В.А., Осипова М.М. Путеводитель начинающего предпринимателя. Одесса: 2012. 100 с.
13. Колот А. М. Створення власного бізнесу [Електронний ресурс]: навч. посібник / А. М. Колот, Г. О. Швиданенко, та ін. К. : КНЕУ, 2017. 311 с.
14. Кучеренко В. Р., Добрава Н. В., Квач Я. П., Осіпова М. М. Основи бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань): Навч. посіб. / За ред. В. Р. Кучеренка. К.: Центр учбової літератури, 2010. 176 с.
15. Макаренко С. М. Бізнес-планування : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» рівня вищої освіти «бакалавр» / С. М. Макаренко, Н. М. Олійник. Херсон : ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2017. 224 с.
16. Мельников А. М. Основи організації бізнесу : навч. посіб. / за заг. ред. А. М. Мельникова [А. М. Мельников, О. А. Коваленко, Н. Б. Пундяк] К. : «Центр учбової літератури», 2013. 200 с.
17. Перезовова, І. В. Основи бізнесу : метод. вказ. для виконання сам. роботи / І. В. Перезовова. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. 19 с.

18. Савіна Н. Б., Костюкевич А. М Підприємництво і бізнес-планування : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2011. 191 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/2198>.
19. Савіна Н. Б. Основи підприємництва та маркетингу : навч. посіб. / Н. Б. Савіна, А. М. Костюкевич. Рівне : НУВГП, 2013. 210 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/1646>.
20. Самолюк Н. М. Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку в Україні / Н. М. Самолюк // Вісник НУВГП. Економіка : зб. наук. праць. – Рівне : НУВГП, 2016. Вип. 1(73). С. 135–142. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4447>.
21. Синицина Г.А., Рачкован О.Д. Основи бізнесу та підприємницької діяльності : конспект лекцій / Г.А. Синицина, О.Д. Рачкован. Харків : ХДУХТ, 2019. – 93 с.
22. Стан та тенденції розвитку сучасного підприємництва: монографія / за ред. д.е.н., проф. М.П. Денисенка. К. : ТОВ «ДКС центр», 2019. 464 с.
23. Основи бізнесу. Практичний курс: збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань : навчальний посібник / ред. В. Р. Кучеренко. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 175 с.
24. Основи бізнесу: навчальний посібник / Доброва Н.В., Осипова М.М. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
25. Основи підприємництва: теорія та практикум: навч. посіб. / В. Г. Воронкова. К.: Ліра-К, 2014. 455 с.
26. Основи підприємництва : навчальний посібник / В. В. Апопій, С. А. Серета, Н. О. Шутовська. Львів : Новий Світ-2000, 2013. 323 с.
27. Підприємництво: навч. посіб. / І. В. Гой. – К.: ЦУЛ, 2013. 368 с.
28. Підприємницький бізнес [Текст] : підручник / І. М. Грищенко. Київ : Грамота, 2016. 519 с
29. Планування і контроль на підприємстві : навч. посіб. / О. Ф. Михайленко, Н. М. Євдокимова, Ю. М. Лозовик та ін.; за заг. ред. О. Ф. Михайленко. К. : КНЕУ, 2014. 459 с.
30. Словник економіста та підприємця / А.М. Туренко, І.А. Дмитрієв, О.С. Іванілов, І.Ю. Шевченко. Х.: ХНАДУ, 2018. 340 с.
31. Теорія і практика підприємництва [Текст] : навчальний посібник. Ч.1. Підприємництво та його виробнича діяльність / В. Г. Полонський, О. М. Коваленко, Ю. О. Грачук. Київ : НАКККіМ, 2010. 283 с
32. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства / Л. А. Швайка. К. : Ліра-К, 2014. 268 с.
33. Шпак Н. О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України : навч. посіб. / Н. О. Шпак, О. В. Пирог. К. : Ліра-К, 2015. 288 с.

34. Економіка малого підприємства: навч. посіб. / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко ; за ред. д-ра екон. наук Т. Г. Васильціва. К.: Знання, 2013. 446 с.

Допоміжні:

1. Алієва-Барановська В. М. Глобальний бізнес : навч. посіб. / В. М. Алієва-Барановська. К. : Ліра-К, 2013. 560 с.

2. Бабій Л. Конкуренція у міжнародному бізнесі : навч. посіб. / Л. Бабій. К. : Університет економіки та права «КРОК», 2010. 152 с.

3. Бабій Л. Стратегії європейських компаній на світових ринках : навч. посіб. / Л. Бабій. К. : Університет економіки та права «КРОК», 2010. 124 с.

4. Балджи М.Д., Доброва Н.В., Однолько В.О., Осипова М.М. Торговельне підприємництво: навч. пос. Київ: Кондор-видавництво, 2017. 112 с.

5. Бочко О. Ю. Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери: навч. посіб. / О. Ю. Бочко, В. Ф. Проскура. К. : Ліра-К, 2014. 218 с.

6. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / А. Ф. Бурик. – К. : ЦУЛ, 2013. 260 с.

7. Бутенко А.І., Кучеренко В.Р., Доброва Н.В. Основи бізнесу. Одеса, 2000. 118с.

8. Данилюк М. О. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб. / М. О. Данилюк. К. : Ліра-К, 2015. 328 с.

9. Доброва Н.В. Основи бізнесу: навчальний посібник / Доброва Н.В., Осипова М.М. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.

10. Загуцький У. Р. Планування і діагностика діяльності підприємств: навч. посіб. / У. Р. Загуцький, В. М. Цимбалюк, С. Г. Шевченко. К. : Ліра-К, 2013. 20 с.

11. Краус К.М. Управління маркетингом малого бізнесу: концепції, домінанти розвитку: Монографія. Дивосвіт, 2013. 164с.

12. Лаврів Л. А. Планування діяльності організації: навч. посіб. / Л. А. Лаврів. Тернопіль : Крок, 2013. 320 с.

13. Маслак О. І. Економіка промислового підприємства : навч. посіб. / О. І. Маслак, Л. Д. Воробйов. К. : ЦУЛ, 2011. 172 с.

14. Мельник, В. Д. Електронна комерція : конспект лекцій / В. Д. Мельник, Ю. Л. Романишин, В. І. Шекета. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2012. 139 с.

15. Основи підприємництва : навчальний посібник / В. В. Апопій, С. А. Серета, Н. О. Шутовська. Львів : Новий Світ-2000, 2013. 323 с.

16. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
17. Осовська Г.В. Менеджмент: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. К.: Кондор, 2015. 563 с.
18. Підприємництво та бізнес-культура: підручник / Л. О. Лігоненко, Г. Л. Піратовський, І. В. Молоштан та ін.; за заг. ред. Л.О. Лігоненко. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. 508 с.
19. Планування діяльності фірми: навч.-метод. посіб. / Алексеєва М. М. К. : Фінанси і статистика, 2011. 248 с.
20. Синицина Г.А., Рачкован О.Д. Основи бізнесу та підприємницької діяльності : конспект лекцій / Г.А. Синицина, О.Д. Рачкован. Харків : ХДУХТ, 2019. 93 с.
21. Теорія і практика підприємництва [Текст] : навчальний посібник. Ч.1. Підприємництво та його виробнича діяльність / В. Г. Полонський, О. М. Коваленко, Ю. О. Грачук. Київ : НАКККіМ, 2010. 283 с
22. Фінанси малого бізнесу : навч. посіб. / А. А. Фастовець, І. В. Фисун. К. : Кондор, 2013. 302 с.
23. Економічне управління підприємством : навч. посіб. / за ред. Н. М. Євдокимової. К. : КНЕУ, 2011. 327 с.

Законодавча база:

1. Господарський Кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
6. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
7. Цивільний Кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс України, від 16.01.2003 № 435-IV. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
8. Порядок розроблення інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка [Електронний ресурс] : Мінекономрозвитку України; Наказ від 19.06.2012 № 724. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1309-12/paran4#n4>.
9. Про охорону навколишнього природного середовища [Електронний ресурс] : Верховна Рада УРСР; Закон від 25.06.1991 № 1264-XII. – . – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.

Електронні ресурси:

1. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
5. Офіційний портал Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>.
9. Офіційний портал Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>.
10. Офіційний сайт Державної регуляторної служби України. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/>.
11. Офіційний сайт Статистики Євростату. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/>.
12. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: www.uaib.com.ua.
13. Офіційний сайт Комітету з питань промислової політики та підприємництва. URL: www.komprompol.rada.gov.ua.
14. Офіційний сайт торгово-промислової палати України. URL: www.ucci.org.ua.
15. Офіційний сайт українського союзу промисловців та підприємців. URL: www.uspp.ua.
16. Офіційний сайт державної регуляторної служби України. URL: <http://www.dkrp.gov.ua>.
17. Офіційний сайт законодавства України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/>.
18. Офіційний сайт Проекту підтримки МСП в пріоритетних регіонах України. URL: www.sme.ukraine-inform.org.ua.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бізнес-платформа МІМ. URL: Режим доступу: <https://mim.kiev.ua/ru/business-platform.0>.
2. «Prometheus» – громадський проект масових відкритих онлайн-курсів. URL: <https://prometheus.org.ua>:
3. Курс «Підприємництво. Власна справа в Україні». URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/ENTREPR101/2016_T1/about.
4. Курс «Як створити стартап». URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/Startup101/2015_T2/about.
5. Національна платформа малого і середнього бізнесу. URL: <https://platforma-msb.org/>.

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Мультимедійне обладнання в аудиторії для проведення лекційних занять.